

Maak het mee...

Voorwoord

Op de afbeelding van dit leesrooster ligt een man te slapen. Het is Jozef. Een engel buigt zich over hem heen, of eigenlijk: vouwt zich helemaal om hem heen. Hij heeft een boodschap voor de slaper: Jozef, maak het mee!

Die oproep is nodig – Jozef is van plan zijn relatie met Maria te verbreken nu zij in verwachting is (en dan ook nog van een ander). Maar de engel zegt: Jozef, blijf erbij, maak het mee! Wát hij zal meemaken is ook te zien: Jozef en Maria en het kind, in voor- en tegenspoed. Het is duidelijk: Jozef is wakker geschud, hij is er helemaal bij. Hij maakt het allemaal mee, hij neemt zijn plaats en taak in de geschiedenis van Kerst in, bescheiden in het grote geheel maar het is de plek en taak die God hem gaf.

Maak het mee – het is ook een oproep aan ons. Doe mee, wees erbij, laat je meenemen, stel je open. In dit Bijbelleesrooster nemen vier gidsen je bij de hand: Jesaja, Johannes en Jozef.

Aan hun hand komen uit bij hem om wie het gaat: Jezus van Nazareth, de Messias. Aan hun hand ervaren we dat het om veel meer gaat dat iets uit een ver verleden na beleven. Het gaat om iets wat ook nu de wereld verandert – jouw wereld, onze wereld, jouw leven, ons leven. Als je het meemaakt zul je dat ontdekken. Jezus, Immanuël, God met ons. Nu, in deze tijd en situatie, anno domini 2018.

De geboden opzet en de inhoud van de overdenkingen zijn in het recente verleden ontwikkeld door het steunpunt liturgie (GKv). Enkel de data zijn aangepast voor eigen gebruik in de Kruiskerk. Mag het bijdragen aan het 'Met hart en ziel' verwachten van de koning!

Maak het mee met Jesaja

Zondag 2 december | Jesaja 2:1-5

Vandaag beginnen we aan de vier weken voor kerst: Advent. 'Maak het mee' is dit jaar het thema. Kom erbij, zet oren ogen open, doe mee met hart en ziel. We worden deze weken meegenomen door Johannes, Jakobus, Jozef en – om te beginnen – door Jesaja.

Wat maken we mee met Jesaja? Zijn tijd was een zware tijd - elke dag onrecht, oorlogsdreiging, en ontkerkelijking in het nieuws. Toch laat Jesaja ons iets heel anders meemaken. Hij tekent een toekomstbeeld van recht en vrede, leven met God en blij zijn met zijn glorie. Jesaja laat ons meegenieten van de beelden die hij uittekent. Neem de tijd voor deze indrukwekkende ervaring. Geniet ervan!

'...kom mee, laten wij leven in het licht van de HEER'

Lied: Psalm 25: 1, 2 'k Hef mijn ziel in vast vertrouwen' / 'Heer, ik hef mijn hart en handen'

Maandag 3 december | Jesaja 8:23b-9:6

De boodschap van Jesaja is: Vrede. Vrede die doorbreekt als schitterend licht. Alleen, wanneer maken we het mee? Lijkt het niet eerder een onbereikbare droomwereld?

Toch niet. Er wordt een Kind geboren. Iemand, een mens als kind geboren, zal zorgen dat de wereld van vrede er komt. In volle glorie wordt hij beschreven. Machtig, wijs en rechtvaardig. Zoals zijn glorie is, zo is zijn toekomst. Let op de laatste zin. God gaat zich sterk maken om te zorgen dat dit gebeurt.

Lied: LB 444 (LvK 124) 'Nu daagt het in het oosten'

Dinsdag 4 december | Jesaja 11:1-10

Jesaja laat het ons meemaken. Hij laat je in gedachten rondlopen in een bijzondere wereld. Het is er onwerkelijk vredig, je denkt: dit kan niet waar zijn.

Merkte je bij het lezen hoe onverwacht je in die onwerkelijke wereld terecht kwam? Eerst luisterden we regels lang naar een schets van de zoon van David, vol van de Geest: wijsheid, inzicht, kracht, verstandig beleid, kennis, ontzag voor de Heer. Zo iemand kan vrede brengen. Door hem komen we in het vrederijk terecht, volkomen onverwacht.

Lied: GK 28 (AWN IV-12) 'Eens zal er vrede zijn'. Alternatief: LB 455 'Het zal geschieden'

Woensdag 5 december | Jesaja 25:6-12

Vandaag andere beelden, smaken en emoties om van de komende wereld te genieten. Ook nu is het een rijk van vrede; Gods vijand wordt verslagen. Maar het is meer. We worden naar de tafel gelokt, een tafel vol met culinaire hoogstandjes en wijnen van grote klasse. Het kan niet op. Letterlijk: de dood is voor altijd voorbij, verdriet bestaat niet meer.

Lied: LB 762 (LvK 27) 'De Heer richt op zijn berg een maaltijd aan'

Donderdag 6 december | Jesaja 35

Vandaag de laatste keer dat we met Jesaja genieten van een blije toekomst. In dit hoofdstuk gaat het over dorre vlakten, een moedeloos volk, blinden en verlamden. Het is absurd om te denken dat het ooit anders wordt.

Maar hier komt alles in beweging. Een stroom van water brengt de dorre woestijn tot leven. Een stroom van ballingen trekt de vrijheid tegemoet. We zullen lachen en juichen en leven, zo zingt een lied bij dit hoofdstuk.

Lied: LB 608 'De steppe zal bloeien'. Alternatief: Psalm 126

Vrijdag 7 december | Romeinen 13:8-14

We sluiten de week met Jesaja af door twee gedeelten uit het Nieuwe Testament te lezen. Vandaag Paulus: 'de redding is ons nu meer nabij dan toen wij tot geloof kwamen'. Het kan ver weg lijken, maar het komt dichterbij. De nacht loopt ten einde, de dag nadert al. Laten we leven zoals het past bij de dag.

Lied: LB 433 (LvK 122) 'Kom tot ons de wereld wacht'

Zaterdag 8 december | Matteüs 24:32-35

Soms zie je in december al een toverhazelaar bloeien. Een stralende voorbode van een seizoen vol zonnestrallen: warm en licht. Let op de bomen, zegt Jezus, je ziet de zomer als het ware dichterbij komen. Zo is het ook met de komende vrede. Let op de gebeurtenissen die er al aan voorafgegaan zijn, in Betlehem, op Golgotha... Het komt dichterbij.

Lied: LB 827 (LvK 64) 'Mensen, wij zijn geroepen om te leven!'

Maak het mee met Johannes

Zondag 9 december | Lucas 1:5-25

Deze week is Johannes de Doper onze gids. Zijn geboorte luidt het begin van een nieuwe tijd in. Hij is de grootste en laatste profeet voordat Jezus op aarde komt en het is zijn taak de mensen voor te bereiden op de komst van de Messias.

Hoe bijzonder Johannes zal zijn, wordt duidelijk in de aankondiging van zijn geboorte. Een engel komt Zacharias in de tempel opzoeken en vertelt hem dat hij en zijn vrouw een zoon zullen krijgen. Zacharias kan het niet geloven, zij beiden, oud en wel, betrokken bij zoiets groots? Maar Elisabeth wordt echt zwanger en Zacharias is tijdens de zwangerschap letterlijk sprakeloos.

Lied: GK 145: 1,2 'Heer, onze God, hoe heerlijk is uw naam'. Alternatief: LB 513 (LvK 1): 2 'God heeft het eerste woord'

Maandag 10 december | Lucas 1:57-80

Wat een blijdschap: Zacharias en Elisabeth hebben een zoon gekregen. Bovendien kan Zacharias weer spreken. God lof! Alle omwonenden zijn onder de indruk, hoe zal het leven van dit kind eruit gaan zien? Zacharias zingt vol van Gods Geest over de grote daden van God.

Johannes groeit op en God is dichtbij hem. Hij bereidt zich voor op zijn werk in Israël. Er staat niet bij hoe dat gebeurde. Kan jij je er iets bij voorstellen?

Lied: Gezang 145: 3,4 Heer, onze God, hoe heerlijk is uw naam. Alternatief: LB 513 (LvK 1): 4 'God staat aan het begin'

Dinsdag 11 december | Matteüs 3:1-6

De komst van Johannes is al in Jesaja voorspeld (Matteüs 3:3) en Jezus noemt hem later 'de Elia die komen zou' (Matteüs 11:14). Johannes draagt de kleren van een profeet en hij heeft een woestijnperiode achter zich. Nu moet hij de mensen voorbereiden op de komst van de redder. Wonderlijk genoeg komen mensen overal vandaan om hem op te zoeken. Wat is er zo aantrekkelijk aan het verhaal dat Johannes vertelt, dat mensen zich zelfs laten dopen?

Psalm 95: 1 'Komt laat ons juichen voor de Heer' ('Steek nu voor God de loftrumpet')

Woensdag 12 december | Matteüs 3:7-12

De boodschap die Johannes brengt is niet eenvoudig. Hij is hard tegen de (bijbel)wetenschappers van zijn tijd en spreekt over oordeel en vuur. Het doopwater reinigt, het vuur maakt de grond weer vruchtbaar. Maar vuur en water kunnen ook verwoestend en dodelijk zijn.

De komst van de Messias is meer dan de geboorte van een bijzonder jongetje. Zijn komst is een zaak van dood of nieuw leven. Wat denk je dat Johannes hier bedoelt met goede vruchten?

Lied: LB 841 (LvK 252) 'Wat zijn de goede vruchten'

Donderdag 13 december | Matteüs 11:2-6

Gisteren lasen we dat Johannes weet dat degene die na hem komt belangrijk is. Maar als hij als rondreizend prediker in de gevangenis terecht komt, vraagt hij toch of Jezus degene is die na hem zou komen. Twijfelt hij? Kan Jezus, zijn neef, wel de beloofde Messias zijn?

Jezus wil Johannes' twijfel wegnemen. 'Kijk maar goed wat er om je heen gebeurt' zegt hij tegen de leerlingen van Johannes. Blinden kunnen weer zien, zieken worden beter gemaakt. Zelfs doden worden weer levend. Hier is God zelf aan het werk! Hier wordt een profetie vervuld!

Lied: LB 446 (LvK 53) 'Zijt Gij waarop de wereld wacht?' Alternatief (1): Psalm 146: 58 'Ik wil zingen al mijn dagen'/ 'Zing, mijn ziel voor God uw Here' [couplet 4 en 5]. Alternatief (2): LB 146c (LvK 21): 5,6,7 'Alles wat adem heeft love de Here'.

Vrijdag 14 december | Matteüs 11:7-15

Vandaag een lastig stukje tekst. Jezus verteld over de plek van Johannes in Gods grote verlossingswerk. Johannes had naamsbekendheid gekregen. Niet omdat hij eruit zag als een koning maar omdat hij, als laatste profeet, vertelde over het komende koninkrijk. Om dit koninkrijk werd en wordt veel strijd geleverd. Bid om de kracht van de Heilige Geest om op dit koninkrijk te blijven vertrouwen.

Lied: LB 370 'Vader, die woont in het hemels licht'. Alternatief: GK 37: 3,4,8 'Hoor, onze Vader, hoor ons aan'.

Zaterdag 15 december | Matteüs 11:16-19

Johannes vastte. Hij at en dronk niet - dan moet je toch wel gek zijn! Bezeten! ...zeiden de mensen uit zijn tijd. En nu Jezus. Die eet en drinkt gewoon, maar dan wel met mensen bij wie je liever niet binnenstapt. Ook al niet echt een doorsnee figuur.

‘En toch is de Wijsheid door heel haar optreden in het gelijk gesteld’ eindigt onze tekst. Wat wil deze tekst zeggen, denk je?

Lied: LB 221 (GK 174) ‘Zo vriendelijk en veilig als het licht’

Maak het mee met Jozef

Zondag 16 december | Matteüs 1:1, 16-19

In deze laatste adventsweek maken we het mee met Jozef, de man van Maria. De zoon die hij en Maria op zullen voeden wordt zoon van David en zoon van Abraham genoemd. David en Abraham: grote namen in de geschiedenis van Israël. De eerste kennismaking met Jozef spreekt ondertussen van weinig statuur. Jozef en Maria krijgen het niet makkelijk in de komende tijd. Maria ongetrouwd en zwanger, Jozef niet de vader... Jozef denkt er over hun relatie te verbreken. Maar God heeft een ander plan met hem. Jozef is nodig, de zoon van David, de Zoon van Abraham heeft als mens een vader nodig.

Lied: Psalm 123 ‘Tot U die zetelt in de hemel hoog’

Maandag 17 december | Matteüs 1:20-23

Wat een wonderlijke droom krijgt Jozef. Nadat hij diep nagedacht heeft wat het beste is nu Maria zwanger is, nu hij zijn besluit genomen heeft, hoort hij dit. ‘Jozef, zoon van David’ en ‘wees niet bang’. Want: jij, Jozef, wordt ingeschakeld in Gods plan. Zoals de profeten al hebben aangekondigd: het kind in Maria’s buik zal Israël redden en jij mag het een naam geven: Jezus, redder. Jozefs besluit, en misschien wel zijn hele leven, schudt op zijn grondvesten.

Lied: LB 259: 1,3 en 4 ‘Zend ons een engel in de nacht’. Alternatief: LB 512: 1,2 en 3 (LvK 446) ‘O Jezus, hoe vertrouwd en goed’

Dinsdag 18 december | Lucas 1:26-33

De engel die Jozefs plannen bijstuurde, was eerder bij Maria langs geweest. Niet in een droom maar overdag (waarschijnlijk). Dat Maria schrikt is niet verwonderlijk. Wat bedoelt de

engel? Waarom is zij, een jonge vrouw, begenadigd? Maria wordt zwanger van een zoon over wie grote dingen gezegd zijn en worden. Moeilijk te

geloven voor Maria, maar misschien nog wel moeilijker voor Jozef. Hoe zal Maria Jozef hierover verteld hebben?

Lied: LB 441: 1 'Hoe zal ik u ontvangen'. Alternatief: GK 79: 1 'Hoe zal ik Hem bezingen'.

Woensdag 19 december | Lucas 1:34-38

Maria wordt zwanger door de Heilige Geest. Wat dat betekent is voor ons niet voor te stellen. Niet alleen Maria wordt door Gods toedoen zwanger. Ook Elisabeth, die onvruchtbaar was en menselijk gezien te oud voor kinderen, krijgt een kind. 'Want voor God is niets onmogelijk' staat in vers 37. Maria gelooft het en ondergaat het. Lof aan God, voor deze wonderlijke zwangerschappen. Laat de mensen maar praten...

Lied: GK 121: 1,2,9 'God, die was en is en komt'. Alternatief: LB 443: 1,2,3 'De engel Gabriël komt aangesnel'

Donderdag 20 december | Matteüs 1:24-25

Jozef wordt, na de droom waar we eerder deze week over lazen, wakker. Hij hecht waarde aan wat hij gehoord heeft, hij kiest er voor om de zorg voor Maria op zich te nemen. Maar hij onthoudt zich van gemeenschap, het kind in Maria's buik is een heilig kind. Zo doet Jozef in dit verhaal een moedige stap vooruit. Hij zal voor Maria zorgen, hoe lastig dit misschien ook zal zijn. Maar hij plaatst zich niet op de voorgrond. Dit kind is Gods kind, niet het zijne.

Lied: LB 513: 4 'God heeft het eerste woord'.

Vrijdag 21 december | Matteüs 13:53-58

Wanneer Jezus opgegroeid is en aan zijn prediking is begonnen, zegt hij dat een profeet nergens zo miskend wordt als in zijn eigen stad of door zijn eigen familie.

Mooi gesproken! Wie is hij eigenlijk? Hé, is het die oudste van de timmerman en Maria, je weet wel? Je vrouw kent zijn zussen, toch? En die broers, hoe heten ze ook weer, Jakobus en Josef en Simon en nog eentje, jij trok met 'm op, als kind. Judas ja, die. Hoe komt 'ie aan die wijsheid, hoe kan nou hij die wonderen doen?

Is er wat misgegaan tussen de timmermansfamilie en hun plaatsgenoten? Of is het simpelweg een feit dat een profeet niet wordt geëerd in zijn vaderstad? Het is niet voor niets een vaste uitspraak geworden. Een van ons, ja hoor, vast wel...

Precies, Jezus van Nazareth, zoon van Jozef en Maria, één van ons geworden. Dat vraagt geloof. Want zonder dat geloof is het te gek voor woorden.

Lied: GK 164 'Jezus vol liefde'. Alternatief (1): LB 287: 1 'Rond het licht dat leven doet'. Alternatief (2): LB 342: 1 'In God de Vader op zijn troon'.

Zaterdag 22 december | Lucas 2:1-5

Op deze laatste dag van de week gaan we met Jozef en Maria mee op reis naar Bethlehem. Een beroemde plek in de geschiedenis van het volk Israël. Vanwege een volkstelling gaan Jozef en Maria naar deze plaats, de stad van hun voorouder koning David. Maar Jozef en Maria krijgen geen Koninklijke erkenning, ze overnachten in een stal. Dit scenario had Jozef vast niet voor ogen toen de engel hem als zoon van David kwam vertellen over de geboorte van Jezus.

Lied: LB 433 (LvK 122) 'Kom tot ons, de wereld wacht'

Maak het mee met Jezus

Zondag 23 december | Matteüs 5:3-10

'Maak het mee' – dat is de invalshoek van de bijbelleesrooster. De afgelopen weken maakten we het mee met Jesaja, Johannes en Jozef – profeet, voorloper, timmerman. Nu het kerstfeest aanstaande is, richten we ons rechtstreeks op hem: wat maken we mee met Jezus?

Wat maken we mee, als Jezus naar de wereld komt? We zingen vandaag over vrede op aarde. Kijken we om ons heen dan zien we geweld en onvrede. We zien mislukkende vredesbesprekingen en mensen die het een feest vinden om 'de ander' voor rotte vis uit te maken. Wat maken we mee?

Zojuist lazen we de eerste lessen van Jezus uit het evangelie van Matteüs. Ze spreken over een vrede die komt. Denk er in de aanloop naar kerst kerst over na, in je eentje of met anderen: wat kun je vandaag van die vrede ervaren? Kunnen we aan bijdragen? Hoe? Waar? Wanneer?

Lied: LB 487 (LvK 134) 'Eer zij God in onze dagen'

Maandag 24 december | Matteüs 9:1-8

Wat maken we mee als Jezus naar de aarde komt? Een verlamde wordt door zijn vrienden naar Jezus toe gedragen. Zij komen voor genezing. Jezus komt met een vreemde reactie: 'Uw zonden worden u vergeven'. Daarvoor waren ze niet gekomen!

Nee, maar daarvoor is Jezus wel gekomen. Vergeving, misschien wel het grootste wat een mens kan meemaken. De lamme gaat naar huis op eigen benen. Genezen naar lichaam en ziel.

Lied: LB 481 (LvK 135) 'Hoor, de engelen zingen de eer'

